

Burna seja mariborskega obč. sveta

Maribor, 2. marca 1926.

Po običajnih formalnostih je župan g. r. Leskovar prečital interpelacije, ki so jih vložili socialisti. V prvi vprašujejo, kaj je s stanovanjem najizdatnega sluga Verbošta, ki je prikljen prenočevati na klopih v kolodvorski čakalnici. Druga zahteva pojasnila glede preureditve židovskega templja v stanovanja, a tretja pojasnila glede odpuštitve klavniškega delavca Babiča. Obč. sv. g. Ošlak je očital poleg drugega, da se sklepi občinskega sveta ne izvršujejo in da se kršijo.

Na interpelacije je takoj odgovoril g. župan. Glede Verbošta je omenil, da je bila njegova rodbina že poprej razkropljena, ker ga je žena zapustila. Stanovanje pa je izgubil radi nekvalificiranega obnašanja napram hišnemu gospodarju.

Nov najemnik v bivšem židovskem templju g. Kolšak ni avstrijski oberst, ampak jugoslovanski žandarmerijski polkovnik. S tem pa, da smo dosedanje delavnice nekega obrtnika v židovskem templju oddali Kolšaku, smo pridobili tisk eno stanovanje več. Stanovanje pa mu moramo dati, ker bo dosedanje izpraznil.

Kar se tiče odpuštitve Babiča, je župan omenil samo to, da je bil Babič odpuščen, ko so se v klavnici prenehali čistiti kotli.

S tem je dokazal, da se sklepi občinskega sveta niso kršili.

Obč. sv. g. Tumpaj je pripomnil, da je sedaj v židovskem templju, kjer stanuje gospa Fischbach, praznih 5 sob in dve kuhinji ter da bi se dali napraviti najmanj dve stanovanji.

Nato je govoril obč. sv. g. Petčajan. Ko pa je prošil za besedo obč. sv. g. Bahun (soc.), je g. župan izjavil, da z ozirom na to, da gre za interpelacije, ne da neinterpelantno besede.

Obč. sv. g. Bahun je ugovarjal, češ da to ni res; če so o točkah interpelacije govorili že trije, zakaj nebi še četrti?

Župan mu kljub temu ni dal besede. Socialisti so protestirali: »Dajte mu besedo«.

Bahun: »Jaz hočem besedo.«

Župan: »Ne!«

Bahun: »Ne boste več mariborski župan.«

Župan: »Si tudi ne želim.«

Hrup in trušč sta postajala vedno večja. Galerija je podpirala socialiste z medklici in soglasala z njimi. (Zvonec).

Ker g. župan se ni dal besede obč. sv. Bahunu, se je razburil še g. Ošlak. Zgrabil je klop in odtrgal zgornjo desko, ki je padla med nemške obč. svetnike. Razgrajanje je doseglo višek. Župan je zvonil, galerija je ploskala in vzpodbujala.

G. župan je hotel čitati dalje.

Bahun: »Tudi vi ne boste govorili.« (Tolče z odtrganim pultom po klopi).

Župan je moral radi hrupa prekiniti sejo.

Obč. sv. g. Ošlak je takoj stopil k županu in dejal: »Vi niste noben komisar. Sram vas bodi!«

Obč. sv. g. Bahun je kričal: »Vi ne poznate statuta, delate svojo glavo, požirate sklepe svojega občinskega sveta. To je kaos. Prav imajo v Beogradu, če vaše mečejo iz parlamenta. Saj za služite.«

Hrup se je počasi vendarle polegel.

Obč. sv. g. Bahun: »Mi smo še toliko obzirni, da ne iznašamo vsega pred občinski svet: n. pr. kadar ga županja interpelira.«

Župan je radi ponovnega hrupa zopet prekinil sejo.

Po desetminutnem odmoru je opozoril župan galerijo, da jo bo ob vsakem slišnem dogodku dal izprazniti, če se bo smešavala v zadeve občinskega sveta.

Nato je g. župan čital statute in prešel na dnevni red seje ter predlagal, da se prispevek za PTL zviša od 2500 na 5000 Din in naj o tem razpravlja odsek. Socialisti pa so predlagali, da se zadevi prizna nujnost. Njihov predlog je večina odklonila.

Obč. sv. g. Ošlak je dejal, da bi moralo biti občinski svet sram, če bi dal manj kot so darovali nekateri zasebniki.

Nasla kuharica je vedno dobre volje, ker kupujemo kuhinjsko posodo pri

A. Viciju, Glavni trg 5

Ta posoda je namreč najtrpežnejša in trajna. Dobite kuhinjsko, emailirano, pločevinasto težko znamke »Herkuless« in lahke vrste čehosl. proizvoda, nadalje vilo, železno, prvovrstno aluminijevo iz najboljših tovarov ter stekleno, porcelanasto in kameno robo po nizki ceni. Priprajte se tudi Vi in ne bo Vam žal.

Celo za cerkev smo dali 1000 Din. (Bahun: »Se za sv. Jožefa dajmo 5000«).

Vse druge prošnje in predloge je župan samo prečital in predlagal, da se razdele odsekom v preče.

Poročal je tudi, da je javilo ministristvo, da dobi občina kaldrmino v znesku 4.292.005 Din in da veliko županstvo ni privolilo, da bi se davek na tovarnino računil že od vsakih 20 kg in da bi se pobiral od blaga, ki prispe po industrijskih tirih.

Nato so sledila poročila odsekov.

Dr. Kac III. odsek.

Zgraditev paviliona za trafiko na Glavnem trgu se ne dovoli.

Občina bo v svrhu

povečanja Magdalenskega parka

zamenjala 2500 m² svojega sveta za 1500 m² sveta poleg Magdalenskega parka.

Mariborskemu Sokolu se dovoli za dobo 6 let v telovadne svrhe uporaba sveta za pokopališčem v Ljudskem vrtu.

Najvažnejša točka včerajšnje občinske seje pa je bila

oddaja del zgradbe stanovanjske hiše v Smetanovi ulici.

Dela se bodo oddala tvrdki Nasimbani, ki je stavila najnižje t. j. najugodnejše pogoje: 1.847.655 Din.

Obč. sv. g. Petčajan predlaga, da se firma pogodbeno prisili, da dobi potrebne delovne moči na domačem trgu in da ne sme kršiti tarife.

Referent, pripomni, da se bo firma morala na to ozirati.

Sledilo je poročilo

g. podžupana dr. Lipolda.

Z ozirom na dvakratno korigiranje volilnih imenikov priporoča, da se imeniki še enkrat prepišejo in da se vsled večjega pregleda upelje kamnoloka, kar bo stalo okrog 18.000 Din. Občinski svet je predlog odobril.

Podžupan je podal tudi poročilo odseka za pospeševanje gradbenosti in prečital predlog župana dr. Leskovarja, ki je bil v načelu sprejet.

Besedo je povzel

obč. sv. dr. Kukovec

in v daljšem govoru svaril občino pred prenapljenim korakom. Povdarjal je, da se bodo morali davki znižavati, da se bo podprla privatna inicijativa, kajti občina se ne sme preveč eksponirati. Naj se najprej dožene finančni efekt akcije in naj se šele kasneje preide k delu.

G. Petčajan ga je zavračal, češ da je predlog g. župana popolnoma normalen in da ni nobenega rizika.

G. Bahun je izjavil, da bi predlog — če ne ostane tak, kakršen je, — pomenil »žegen sv. Blaža«, ki nič ne škodi in tudi nič ne koristi.

V debato sta posegla tudi gg. obč. sv. Tumpaj in Pfrimer, nakar je podžupan izjavil, da ve, da je važno razpravljati o tem predlogu, vendar pa smatra za dolžnost, da reagira na izjave g. Bahuna, kajti mi naziranj, da je treba gradbenost pospeševati, nismo samo odobrili, ampak celo dokumentirali s tem, da smo že gradili in da gradimo ter da smo od osmih milijonov proračuna žrtvovali za gradbe 5 milijonov Din.

Sklenuilo se je, da se občinske doklade od novih hiš ne bodo pobirale 6 let po zgraditvi.

Univerzi v Ljubljani, ki bo postavila v vestibulu spomenik pokojnemu dr. Zolgerju, se nakazuje 5500 Din.

Za škropljenje ulic se nabavi avtomobilski škroplilnik, ki bo uporaben tudi v druge svrhe, za prevoz tovarov pa traktor. Oboje bo stalo 350.000 Din, ki se bodo krili kot višji dolg.

Obč. sv. Pfrimer odklanja predlog, toda g. dr. Lipold ga zavrača, češ da štedenje ni višek narodno gospodarske modrosti. Če ne bi nemški občinski svet toliko štedil, bi imeli že danes kanalizacijo in javna stranišča. Škroplilnik in traktor pa nista noben luksuz.

Prošnji požarne brambor za subvencijo 15.000 Din se ne ugod.

Občinski svet sklenuje, da se

tlakuje Vetrinjska ulica

z granitom, kar bo stalo okrog 341.000 dinarjev.

Zemljišče pri vinarski šoli je lastnik ponudil mestni občini v nakup, kar pa bi prišlo le takrat v poštev, če bi država privolila, da se posest arondira z onim delom posestva, ki pripada vinarski šoli.

Ob 8.15 uri je župan zaključil javno sejo, nakar je sledila tajna.

Pred porotnim sodiščem v Mariboru.

„Trgovec“ brez trgovine

Maribor, 3. marca.

30 let stari Friderik Figlmüller, doma iz okolice Brežic, ki stoji danes pred poroto, je eden izmed bolnih izrastkov naše povojne trgovine. Ko je prišel od vojakov, se je lotil brez vsakega kapitala samostojne trgovine, saj je bilo takrat še dovolj kredita in splošne razmere so bile tako kalne da se je dalo v njih tudi na nepošten način ribariti. Figlmüllerjeva prva in druga trgovina nekje na Hrvaškem nista uspevali; l. 1924. je prišel z drugo v konkurz. Po tem polomu je vzel v zakup neko posestvo in ker mu delo najbrže ni preveč dišalo — pravi obtožnica — je hotel priti na lahek način do denarja. Začel je naročevati od raznih tvrdk trgovsko blago, deloma pod lastnim imenom, deloma pod tujimi imeni. Tako je ponovno ogoljufal tvrdki Peter Kozina v Ljubljani in Edmund Kočbek v Kranju; blago je naročeval pod imenom Franc Figlmüller in Josip Gregl, trgovec v Vidmu. Že ko je bil prvič osleparil tvrdko Kozina v Ljubljani so ga razkrinkali in je bil pred celjskim sodiščem obsojen na 1 mesec ječe; lansko leto ga je obsodilo isto sodišče radi nadaljnjih goljufij na 4 mesece ječe.

Vzlic temu ni opustil svoje nečedne obrti. Izvedel je, da je znana mariborska tvrdka Gaspari in Faninger v poslovni zvezi s trgovcem Greglom iz Brežic. Naročil je tedaj na naslov Josipa Gregla, trgovca v Vidmu, ponovno raznega blaga (perila itd.) in ga je vedno prejel, ker je tvrdka menila, da se je njen klient Gregl, ki je bil soliden plačnik, preselil iz Brežic v Vidmo. Ko je Greglov dolg pri tej tvrdki že precej narasel (čez 10.000 Din), je poslala tvrdka svojega nastavljenca v Vidmo, da se prepriča, kaj je z Greglom, kajti opomine je pošla vračala, češ, da je Josip Gregl v Vidmu neznan. Nastavljenec je razkril, da se pod imenom Gregl skriva Figlmüller, ki je na pošti sam prevzemal zavoje z blagom, po pisma pa ni prihajal. Tvrdka, je sedaj spoznala, da je nasledla sleparijo in je Figlmüllerja ovadila sodišču. Danes se mora zagovarjati pred porotnim sodiščem.

Figlmüller je že v preiskovalnem zaporu priznal, da je osleparil tvrdko Gaspari & Faninger; napačno ime je rabil radi tega, ker je vedel, da na svoje ime nič ne dobi. V opravičilo pa je navedel smešen izgovor, češ, da je hotel tvrdki storjeno škodo odslužiti na ta način, da bi vstopil v njeno službo kot pomočnik(!).

Obtoženec je krivdo priznal tudi pred porotniki. Obsojen je bil na 18 mesecev težke ječe.

Učiteljica srbohrvaščine da je instrukcije v istem predmetu. Naslov v upravi. 446

Za leto 1926 se oddajo ribje karte. Naslov v upravi lista 408-2

Fotografski pomočnik ali pomočnica dober retušer (ka) se sprejme takoj v fotoatelj I. Pogačnik, Ljubljana, Aleksandrova cesta 3. 455

Zamena stanovanj, velika izbira, novi ugodnejši pogoji pri stanovanjski borzi „Marstan“ 450

Proda se hiša (3 sobe, 2 kuhinje, velika klet in vrt). Cena 22.000 Din. Vprašati pri Francu Lešnik v Pekrežju, Gesta na Brezje 23, pri Mariboru. 452

Zamenja se stanovanje. Kečkeva ul. 2. Brice. 454

Samo pri B. Veselinović & Komp., Maribor, dobi

kdor kupi blaga za 600 Din, na enkrat ali v presledkih nad 50 Din

brezplačno polico

zavarovalnega društva „Rosija-Fenslerji“ v Ljubljani.

Polica je veljavna 12 mesecev ter se nanaša za nezgode na železnica, parnikih itd. Zavarovane dobi, in sicer v slučaju smrti 25.000 Din, v slučaju stalne nesposobnosti 25.000 Din, v slučaju delne nesposobnosti do 60 % od stalne odškodnine in v slučajučasne nesposobnosti do 200 dni bolezenske stroške. Strankam izven Maribora pošljemo blago tudi po povzetju, kateremu priložimo polico, ki velja od istega dne naprej. 394

Pohištvo!

vsakovrstno moderno, po najnižjih cenah, tudi na obroke, nudi in vabi na ugled ŠERCER IN DRUG, mizarstvo in zaloga pohištva Vetrinjska ul. 8, dvorišče. 395

Pred porotnim sodiščem v Mariboru.

Če tašča ne umrje...

Prva smrtna obsodba

Maribor, 3. marca.

Pred porotniki stoji 35 letni kmet Jožef Gmajner iz Leskovca pri Ptuj. Obtožnica državnega pravdnistva ga obtožuje težkega zločina; zavrtnega umora.

Ozadje te obtožbe tvorijo tipične socialne razmere na malih kmetijah. Mati ima hčerko, ki je zrela za možitev. Pri de snube in mladi par se poroči. Mati jima izroči posestvo, sama pa si izgovori prevzitek. Če sedaj ni zet pravno kdo ve kako visoko, se začne prepri med taščo in zetom in slednji si na tihem želi, da bi »stara« prejkomogoče umrla. To trdo kmečko nasprotje je doma povsod in ga opisujejo naši pisatelji tako kot francoski (Maupasant), ruski (Turgenjev) in drugi.

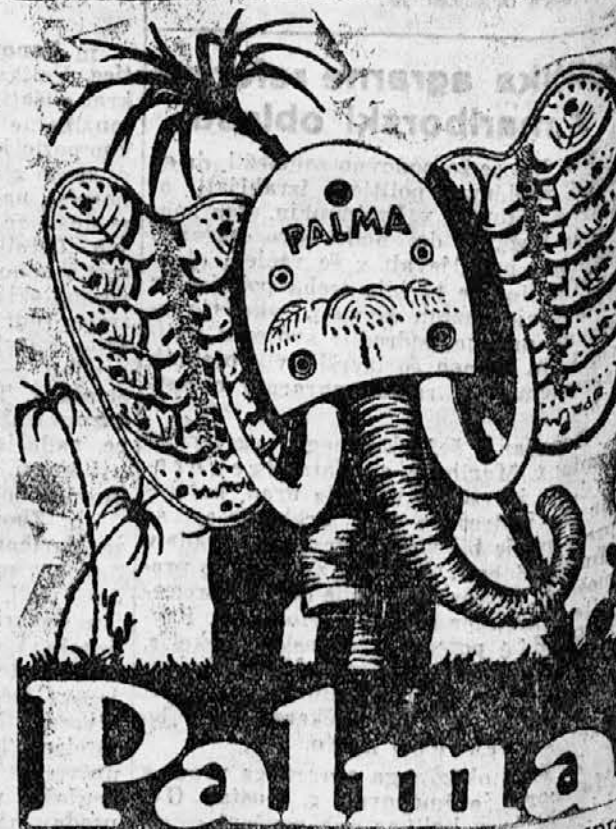
Tudi pri Jožefu Gmajnerju je bilo tako. L. 1919. se je poročil z Ivano Petkovo, ki ji je njena mati Marija Petkova izročila posestvo, sama pa si je izgovorila prevzitek. Gmajner in njegova tašča se nista razumela. Nekaj so zopet krivi imovinski odnosi. Tašča ni mogla pozabiti, da je prišel zet »brez krajcarja« v hišo, medtem ko je ona izročila hčer posestvo. Potem sta se sprla radi odmere prevzitka in se celo tožila. To je Gmajnerja globoko užalilo in je postal sovražen svoji tašči. Stara Petkova tudi ni slutila nič dobrega; čisto je pripovedovala sosedom, da se bo z njo nekaj zgodilo, ker jo Gmajner preveč črta.

Dne 18. decembra lani je Gmajner pozval sosedo, da naj pridejo k njemu, češ, da je tašča umrla in da jo je treba umiti. Sosedje so se začudili zastran tako nenadne smrti in so postali pozorni. Petkova je ležala oblečena v postelji in sicer v taki legi kakor se človek ne vleže po lastni volji. Opazili so, da je imela na obrazu odrine in v ustih rano. Takoj so se spomnili slutnji, ki jih je imela rajnka in so vprašali Gmajnerja, češ, kaj je kdo storil starki, da je umrla. Mož je bil hudo razburjen, vzlic temu pa je razpršil sosedom njih sumnje in tako se je zgodilo, da so Petkovo pokopali, kakor da bi bila umrla naravne smrti.

Ali »ljudski glas — božji glas« ni hotel utihniti. Ljudje so govorili: Gmajner je morilec svoje tašče. Orožniki so izvedli o tem in ga ovadili. Sodišče je oddalo obdukcijo trupla. Izkopali so taščo, da bi jo raziskali. Sodišče je oddalo izvedenci so dognali, da pričajo kravatne notranjih organov o zadušenju. Morilec ji je moral stopiti na prsi s tako silo, da ji je zlomil 5 reber, nato pa jo je daval toliko časa, da se je zadušila.

Gmajner je tajil, da bi bil kriv in je navedel, da je tašča padla tako nesrečno, da si je zlomila rebra in par zob ter se poškodovala tudi na znotraj. Sodni izvedenci pa so to možnost gladko ovrgli. Tako je državno pravdnistvo obtožilo po šestmesečni Gmajnerja zavrtnega umora in ga postavilo pred porotnike.

Porotniki so Gmajnerja spoznali krivim in je bil obsojen v smrt na vešilih.

Vztrajne Palma-kaučuk pete in podplati so napravljene iz najboljšje surovine, varujejo Vaše obuvale, so trikrat trpežnejši kot usnje in Vam omogočajo elastično hojo. Ni raskošje, ampak neobhodna potreba vsakega človeka.